Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (judecător: Popa C.)
dosarul nr.2a-1087/2025

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

26 februarie 2026 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului: Grosu Stanislav
Judecători: Țihonschi Alina și Sajin Mariana
Grefier: Inna Oineagra

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de Cazacu Cristina prin intermediul avocatului Lungu Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord - Est către Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, privind decăderea din drepturile părintești,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 15 ianuarie 2025, Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord – Est a înaintat în Judecătoria Soroca, sediul Florești cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor *****, născută la *****, cod numeric personal *****.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că Cazacu Cristina domiciliată în ***** își are doar viza de domiciliu, însă ultima nu locuiește pe adresa dată de o mare perioadă de timp, fiind plecată și stabilită cu traiul în *****, iar locuința acestora este demolată.

De către Ministerul Muncii și Protecției Sociale au fost informați precum că minora ***** a fost identificată pe teritoriul ***** fără reprezentant legal, în urma cărui fapt la data de 30 august 2024, minora a fost repatriată în Republica Moldova.

Reclamantul a menționat că, până la momentul stabilirii unei forme de protecție pentru copilul respectiv, autoritatea tutelară teritorială STAS Florești, în colaborare cu autoritatea tutelată locală (AP Văscăuți) au întreprins măsuri de identificare a familiei biologice/extinse pentru a efectua ancheta socială și a acumula informații referitoare la

familie, precum și a identifica dacă este oportun reintegrarea în familie cu stabilirea formei optime de protecție ținând cont de circumstanțe în interesul superior al copilului.

Reieșind din cele menționate, în urma procesului de evaluare a familiei extinse, a fost identificată bunica de pe linie maternă *****, a.n. *****, cu viza de domiciliu în *****, care la 22 iulie 2024 a refuzat să ia în grijă nepoata *****, motivând că nu dispune de spațiu locativ și condiții necesare pentru a crește și satisface necesitățile unui copil de vârstă fragedă.

Acționând în interesul superior al copilului, la data de 30 august 2024 a fost convocată ședința Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate, și în baza avizului pozitiv nr.75 din 30 august 2024 s-a decis aprobarea plasamentului de scurtă durată a minorei *****, în serviciul social substitutiv familiei de Asistență Parentală Profesionistă.

Conform metodologiei serviciului, minorei i-au fost evaluate necesitățile de asistență și dezvoltare pentru toate domeniile de bunăstare. În baza evaluării necesităților, minorei i s-a oferit toată grija de care are nevoie, ținându-se cont de particularitățile individuale de vârstă a minorei.

În procesul de monitorizare a stării de sănătate, minora a fost supusă unor analize și evaluată de mai mulți specialiști. În rezultatul vizitelor, minorei i se administrează tratament antiretroviral.

Astfel, s-a constatat necesitatea monitorizării mai asidue a stării de sănătate și la necesitate să fie examinată suplimentar de către medicii specialiști.

Relevă că pârâta duce un mod de viață dezorganizat, dat fiind faptul că ultima dând naștere altor cinci copii, care la fel abandonându-i nu se interesează de soarta acestora, lăsându-i la întreținerea totală a reprezentantului legal, care de fapt nu sunt tați menționați în certificatele de naștere a copiilor.

Din considerentele că pârâta nu ține vreo legătură cu copilul minor, nu participă în nici un mod de educarea și întreținerea lor, consideră că pârâta se eschivează de la obligațiunile lor părintești prevăzute de art.60 din Codul familiei, potrivit căruia părinții au dreptul și sunt obligați să-și educe copii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată pe prevederile art.67 lit.h), 68 alin.(2) din Codul familiei, art.5, 7, 32, 117, 166, 167 Cod de procedură civilă.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025, cererea de chemare în judecată depusă de Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord - Est către Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, privind decăderea din drepturile părintești a fost admisă:

- ✓ S-a decăzut Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, domiciliată în raionul Florești, satul Făgădău, din drepturile părintești în privința copilului minor *****, născută la *****, cod numeric personal *****;
- ✓ S-a încasat de la Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, în beneficiul statului (beneficiar: Ministerul Finanțelor, Codul IBAN: MD94TRGAAA14222001000000, Codul fiscal: 1006601000037) taxa de stat de a cărei

plată reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii, în mărime de 250 (două sute cincizeci, 00) lei;

✓ S-a încasat de la Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, în bugetul Judecătoriei Soroca, (cont IBAN: MD09TRPAAA142310A01199AA, cod fiscal: 1007601000241) taxa de timbru de a cărei plată reclamantul este scutit, în mărime de 200 (două sute, 00) lei.

Solicitarea apelantului:

La data de 17.07.2025, Cazacu Cristina prin intermediul avocatului Lungu Alexandru a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, Cazacu Cristina prin intermediul avocatului Lungu Alexandru a depus cererea de apel la 17.07.2025, contestând hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești), dispozitivul căreia a fost pronunțat la 17.06.2025. Astfel, Colegiul atestă și constată că, apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelanta a invocat că instanța de fond nu a exercitat un control suficient și nu a motivat în mod complet și corect aprecierea probelor relevante, ceea ce conduce la o hotărâre neîntemeiată din punct de vedere al art. 239 Cod procedură civilă (hotărâre legală și întemeiată).

Totodată, relevă că decăderea din drepturi părintești este o sancțiune extremă; legea și practica (inclusiv jurisprudența internațională privind protecția dreptului la viață de familie) impun ca, înainte de aplicarea acestei măsuri, să se epuizeze măsuri mai puțin restrictive și să se demonstreze că excepția (interesul superior al copilului) justifică tăierea legăturilor familiale — lucru pe care instanța nu l-a probat/argumentat corespunzător. (Se invocă art. 67 Codul familiei și jurisprudența CEDO: ex. Johansen, Gnahoré, Maumousseau — principii privind interesul superior al copilului și proporționalitate).

Mai mult, instanța nu a analizat/nu i-a dat valoare probatorie adecvată unor înscrisuri şi probe depuse (Ancheta socială din 19.03.2025; Extrasele conturilor bancare din 20.03.2025;) sau le-a interpretat eronat. Prin urmare, concluziile referitoare la „eschivarea de la obligațiile părintești" și la "lipsa oricărei contribuții la creșterea copilului” sunt netemeinice.

Nu au fost respectate dispozițiile Legii nr.140/2013 privind protecția copiilor aflați în situație de risc, or luarea copilului, plasamentul și durata plasamentului trebuie efectuate și motivate în conformitate cu prevederile acestei legi; se impune verificarea legalității procedurii de plasament și a temeiurilor pentru decădere.

Solicită apelantul reanalizarea tuturor probelor prezentate în instanța de fond, întrucât hotărârea atacată nu indică în mod complet circumstanțele constatate și probele care i-au servit drept temei.

Totodată, menționează despre faptul că criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Astfel, instanţa de judecată urma să soluţiona cauza civilă privind decăderea din drepturile părinteşti prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale şi în termen rezonabil constituie în sine o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Având în vedere faptul că decăderea din drepturile părinteşti este o sancţiune foarte drastică, ea necesită a fi aplicată faţă de părinţi numai după ce se va constata că alte măsuri luate faţă de părinţii ce nu-şi onorează obligaţiile nu au dat nici un efect (ex.: preîntâmpinarea părinţilor, atragerea la răspunderea contravenţională în temeiul art.63 Cod contravenţional).

La caz, în privința lui Cazacu Cristina nu au fost aplicate careva preîntâmpinări, nu a fost trasă la răspundere contravențională în baza art. 63 Cod contravențional, fiind prezentat instanței cazierul contravențional și penal.

Intimatul a solicitat decăderea lui Cazacu Cristina din drepturile părintești, motivând că starea de sănătate a copilului ar fi rezultatul unei neglijențe grave din partea mamei.

În acest sens, menționează că, tatăl copilului a decedat, iar în perioada conviețuirii cu Cazacu Cristina nu a avut cunoștință că ar fi purtător al virusului HIV.

Din relația cu acesta a rezultat copilul acestora, conceput în mod natural, în condiții în care ea nu a avut niciun motiv să presupună existența unei astfel de infecții.

Ulterior, în urma analizelor medicale, ea a aflat că fiica sa este infectată cu HIV. A urmat tratamentele medicale prescrise, prezentându-se la controale și oferindu-i copilului sprijin constant.

Decăderea din exercițiul drepturilor părintești presupune o culpă gravă din partea părintelui. O astfel de măsură poate fi dispusă doar în cazuri de abuzuri sau neglijență extremă, ceea ce nu este cazul în prezenta speță.

Infectarea copilului nu poate fi imputată mamei în lipsa probelor privind cunoașterea stării de sănătate a tatălui sau refuzul de a acționa.

Transmiterea virusului *****de la tată la copil este posibilă intrauterin. Faptul că mama nu este infectată nu exclude această cauză.

Mama a demonstrat grijă constantă pentru copil, iar separarea de aceasta ar fi contrară interesului superior al minorului.

În cadrul ședințelor desfășurate în ordine de apel, reprezentantul intimatului Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord – Est, Ciobu Rodica a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025.

Totodată, a explicat instanței de apel că începând cu ***** până în prezent, fetița se află în ***** la o doamnă care este asistent parental profesionist.

Cazacu Cristina a solicitat întrevedere o singură dată în perioada de 7 luni timp în care se afla în țară, ulterior a dispărut și nu s-a mai prezentat cu asemenea solicitări. Se cunoaște doar că a plecat în ***** cu copilul căruia i-a data naștere în perioada cât se afla în Republica Moldova.

Din actele prezentate de ***** la momentul repatrierii fetiței, s-a constatat că mama era în stare de ebrietate, iar copilul a fost luat din stradă de către autorități.

Reprezentantul Intervenientului accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți - Primarul Podborschi Oleg, în cadrul ședințelor de examinarea fondului cauzei în ordine de apel a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025.

În cadrul ședinței de examinare a cererii în instanța de apel, apelanta și reprezentantul acesteia nu s-au prezentat.

La data de 27.11.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, avocatului Lungu Alexandru ce acționează în interesele Cristinei Cazacu a depus o cerere de examinarea cauzei în lipsă.

În conformitate cu dispozițiile art.379 alin. (2) Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În consecință, coroborând normele enunțate, Colegiul civil a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil consideră că acesta urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit materialelor cauzei, potrivit certificatului de naștere seria NA – VI, nr.4060143, anexat la materialele dosarului, rezultă că pârâta Cazacu Cristina este mama copilului minor *****, născută la ***** în *****, *****. La rubrica „tata” – lipsește înscrierea (f.d.3).

Totodată, se atestă că Cazacu Cristina mai este mama altor 4 copii: ***** născut la ***** în *****, *****, (la rubrica „tata” – lipsește înscrierea), fapt confirmat prin certificatului de naștere seria NA – VI, nr.415982 (f.d. 30), ***** născută la ***** în *****, *****, (la rubrica „tata” – lipsește înscrierea), fapt confirmat prin certificatului de naștere seria NA – VI, nr.415981 (f.d. 31), ***** născută la ***** în *****, *****, (la rubrica „tata” – lipsește înscrierea), fapt confirmat prin certificatului de naștere seria III – AK, nr.775325, eliberat de autoritățile ***** (f.d. 32), ***** născută la ***** în *****, *****, (la rubrica „tata” – *****), fapt confirmat prin certificatului de naștere seria V – AK, nr.598090, eliberat de autoritățile ***** (f.d. 33).

Prin scrisoarea nr.12/4532 din 03 septembrie 2024, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a informat Structura Teritorială Asistență Socială Florești, privind repatrierea în Republica Moldova la 30 august 2024 a copilului ***** a.n. *****, identificată fără reprezentant legal pe teritoriul ***** (f.d. 5). Astfel, autoritățile Republicii Moldova au perfectat titlul de călătorie seria MD 0223734 pe numele copilului ***** (f.d. 4).

Prin Dispoziția autorității tutelare teritoriale nr.42 din 30 august 2024, și Avizul Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate nr.75 din 30 august 2024, s-a dispus plasamentul de scurtă durată a minorei ***** a.n. *****, IDNP ***** în serviciul social Asistență Parentală Profesionistă pentru îngrijire și întreținere, începând cu 30 august 2024 pentru o perioadă de 12 luni (f.d. 6, 7).

Conform notei informative nr.02/1-6b din 18 iulie 2024, eliberată de Primăria c.Văscăuți, r.Florești, pârâta Cazacu Cristina a.n. ***** deține doar viza de reședință pe teritoriul *****. Familia Cazacu a locuit în s.Făgădău, iar în anii 2003-2005 au plecat în Rusia în căutarea unui loc de muncă. Casa unde au locuit este demolată. În cadrul vizitei în teritoriu, s-a discutat cu *****, mama pârâtei Cazacu Cristina care a comunicat că ultima a lăsat copilul ***** a.n. *****, la casa de copii pe o perioadă de 6 luni, pentru a se ocupa de perfectarea documentelor expirate (f.d. 8).

Potrivit scrisorii nr.1012 din 20 septembrie 2024, Agenția Teritorială Asistență Socială Nord – Est, Structura Teritorială Asistență Socială Florești, a informat Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu privire la acțiunile întreprinse asupra copilului ***** (f.d. 9).

Din nota informativă nr.02/1-16 din 18 februarie 2025, eliberată de Primăria c.Văscăuți, r.Florești, reiese că pârâta Cazacu Cristina s-a adresat la medicul de familie din s.Unchitești pentru consultație și evidență cu sarcină de 31 săptămâni. Ultima a lăsat un număr de contact, după care a plecat în direcție necunoscută (f.d. 22).

Potrivit Avizului Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord – Est, Structura Teritorială Asistență Socială Florești, nr. 569 din 24 februarie 2025, s-a constatat că pârâta Cazacu Cristina în urma unei relații de concubinaj, la ***** a născut copilul *****, care fiind identificată pe teritoriul ***** fără reprezentant legal, la 30 august 2024 a fost repatriată în Republica Moldova. Totodată, până la stabilirea unei forme de protecție pentru copilul menționat, autoritatea tutelată teritorială STAS Florești, în colaborare cu autoritatea tutelară locală AP Văscăuți au întreprins măsuri de identificare a familiei biologice/extinse pentru a efectua ancheta socială și a acumula informații referitoare la familie, precum și a identifica dacă este oportun reintegrarea în familie cu stabilirea formei optime de protecție ținând cont de circumstanțe în interesul superior al copilului. Reieșind din cele menționate, în urma procesului de evaluare a familiei extinse, a fost identificată bunica de pe linie maternă *****, a.n. *****, cu viza de domiciliu în *****, care la 22 iulie 2024 a refuzat să ia în grijă nepoata *****, motivând că nu dispune de spațiu locativ și condiții necesare pentru a crește și satisface necesitățile unui copil de vârstă fragedă. Acționând în interesul superior al copilului, la data de 30 august 2024, a fost convocată ședința Comisiei pentru protecția copilului aflat în dificultate, și în baza avizului pozitiv nr.75 din 30 august 2024 s-a decis aprobarea plasamentului de

scurtă durată a minorei *****, în serviciul social substitutiv familiei de Asistență Parentală Profesionistă. Conform metodologiei serviciului, minorei i-au fost evaluate necesitățile de asistență și dezvoltare pentru toate domeniile de bunăstare. În baza evaluării necesităților, minorei i s-a oferit toată grija de care are nevoie, ținându-se cont de particularitățile individuale de vârstă a minorei. În procesul de monitorizare a stării de sănătate, minora a fost supusă unor analize și evaluată de mai mulți specialiști. În rezultatul vizitelor, minorei i se administrează tratament antiretroviral. Astfel, s-a constatat necesitatea monitorizării mai asidue a stării de sănătate și la necesitate să fie examinată suplimentar de către medicii specialiști. S-a mai remarcat faptul că, pârâta duce un mod de viață dezorganizat, dat fiind faptul că ultima dând naștere altor cinci copii, care la fel abandonându-i nu se interesează de soarta acestora, lăsându-i la întreținerea totală a reprezentantului legal, care de fapt nu sunt tați menționați în certificatele de naștere a copiilor. În astfel de împrejurări, deoarece pârâta Cazacu Cristina se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor părintești, nu participă în nici un mod la creșterea și educarea copilului său minor, nu participă nici la evenimentele din viața acesteia, consideră întemeiată decăderea acesteia din drepturile părintești (f.d. 23).

Potrivit înscrisurilor prezentate în cadrul cercetării judecătorești de către partea pârâtă, rezultă că pârâta Cazacu Cristina nu a săvârșit contravenții, nu are puncte de penalizare aplicate pe teritoriul Republicii Moldova și nu are antecedente penale (f.d. 26, 27).

Potrivit informațiilor Instituției Medico – Sanitară Publică Florești, pârâta Cazacu Cristina nu se află la evidența medicului narcolog/psihiatru (f.d. 28, 29).

Conform actului de predare – primire a apartamentului din 16 februarie 2025, pârâta Cazacu Cristina închiriază spațiu locativ în ***** (f.d. 34).

La data de 15 ianuarie 2025, Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord – Est a înaintat în Judecătoria Soroca, sediul Florești cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor *****, născută la *****, cod numeric personal *****.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 aprilie 2025, instanța a dispus reluarea examinării pricinii în temeiul art.235 alin.(2) Cod de procedură civilă.

Prin extrasul medical din 21 mai 2025, eliberat de către Spitalul Raional Florești, atestă că în privința copilului ***** a fost stabilit diagnosticul *****(care conform sistemului de clasificare*****, se referă la boala cauzată de *****, incluzând ***** și alte afecțiuni asociate). Corespunzătorul actului medical respectiv, copilul se află la evidența medicului infecționist din 11 septembrie 2024, sub supraveghere strictă a APP (f.d. 66).

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025, cererea de chemare în judecată depusă de Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord - Est către Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, privind decăderea din drepturile părintești a fost admisă. S-a decăzut Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, domiciliată în raionul Florești, satul Făgădău, din drepturile părintești în privința

copilului minor *****, născută la *****, cod numeric personal *****. S-a încasat de la Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, în beneficiul statului (beneficiar: Ministerul Finanțelor, Codul IBAN: MD94TRGAAA14222001000000, Codul fiscal: 1006601000037) taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii, în mărime de 250 (două sute cincizeci, 00) lei. S-a încasat de la Cazacu Cristina, născută la *****, cod numeric personal *****, în bugetul Judecătoriei Soroca, (cont IBAN: MD09TRPAAA142310A01199AA, cod fiscal: 1007601000241) taxa de timbru de a cărei plată reclamantul este scutit, în mărime de 200 (două sute, 00) lei.

La data de 17.07.2025, Cazacu Cristina prin intermediul avocatului Lungu Alexandru a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

În conformitate cu dispozițiile art. 46 din Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Conform prevederilor art.51 alin.(3) din Codul familiei, copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Art. 53 alin. (1) din Codul familiei stipulează că, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime.

Prevederile art. 58 alin.(1) din Codul familiei stabilesc expres că, părinții au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Mai mult, potrivit art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 29 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990), statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu art. 60 din Codul familiei, (1) părinţii au dreptul şi sunt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Potrivit art. 62 alin.(1) din Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

Art. 67 Codul familiei prevede că, părinţii pot fi decăzuți din drepturile părinteşti dacă:a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară; c) fac abuz de drepturile părinteşti; d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică,

atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului; f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi h) ***în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului***.

Potrivit art. 68 alin.(1) din Codul familiei, decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească. Alin. (2) prevede că, acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară locală/teritorială. Potrivit alin. (3), cererea privind decăderea din drepturile părinteşti se examinează cu participarea obligatorie a autorităţii tutelare locale/teritoriale.

Art.71 alin.(1) Codul familiei prevede - la cererea autorităţii tutelare, instanţa judecătorească poate hotărî luarea copilului de la părinţi fără decăderea acestora din drepturile părinteşti, dacă aflarea copilului împreună cu părinţii prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui, şi asigurarea protecţiei copilului de către autoritatea tutelară teritorială. Alin.(3) În cazurile prevăzute la alin.(2), autoritatea tutelară locală, în termen de 3 zile lucrătoare, va porni o acţiune în instanţa judecătorească privind decăderea din drepturile părinteşti sau luarea copilului de la părinţi fără decăderea lor din aceste drepturi. Dacă această cerinţă nu este îndeplinită, copilul va fi înapoiat părinţilor.

Astfel, decăderea din drepturile părinteşti este sancţiunea prin efectul căreia părintele ce îşi exercită drepturile sau îşi îndeplineşte obligaţiile părinteşti contrar intereselor copilului, îşi pierde aceste drepturi. Decăderea din drepturile părinteşti constituie o măsură ce poate fi luată numai în interesele minorului şi urmăreşte protejarea acestor interese.

În acelaşi timp, decăderea din drepturile părinteşti nu are însă, ca efect, stingerea drepturilor copilului faţă de părintele său şi, în consecinţă, această sancţionare nu produce nici stingerea obligaţiilor părintelui, corelative acelor drepturi.

Decăderea din drepturile părinteşti nu scuteşte părintele de îndatorirea de a acorda întreţinere copilului, îndatorire ce se justifică în ideea că o asemenea obligaţie poate exista în temeiul raporturilor de rudenie dintre părintele decăzut din drepturile părinteşti şi copilul său minor, care rămîn neschimbate şi după încetarea ocrotirii părinteşti, întrucît minorul are nevoie şi în continuare de îndeplinirea acestei obligaţii a cărei executare nu produce şi nu are nici un drept corelativ (reciproc) faţă de copil.

Sancţiunea decăderii din drepturi părinteşti, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei.

Eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti include acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinţilor care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului.

Astfel, de fiecare dată când părinții (sau unul dintre ei) exercită ocrotirea părintească într-un mod contrar intereselor minorului, periclitând (primejduind) prin acesta dezvoltarea fizică, morală şi intelectuală a copilului, ei riscă să-şi piardă drepturile părinteşti pe cale judecătorească.

În conformitate cu art.3 alin.(1) al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe

copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Raportând circumstanțele de fapt la normele de drept citate supra, instanța de apel consideră că, la caz sunt întrunite temeiurile legale pentru decăderea pârâtei/apelante Cazacu Cristina din drepturile părintești asupra copilului minor *****, născută la *****.

În contextul normelor legale indicate, decăderea din drepturile părintești, fiind prevăzută ca cea mai severă sancțiune civilă aplicată părinților pentru greșita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor de părinte, pentru a fi aplicată, instanța de judecată urmează să analizeze temeinicia argumentelor aduse la baza solicitării decăderii persoanei din drepturile părintești, luând ca temei interesul superior al copilului.

Instanța de apel reține că, decăderea din drepturile părinteşti este cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinţilor pentru greșita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor de părinte.

Așadar, raportând dispozițiile normelor legale citate la circumstanţele cauzei, Colegiul civil constată temeinicia pretențiilor înaintate de către Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord - Est, instanța de fond just dispunând admiterea cererii, or, din probatoriul administrat la cauză, rezultă că, în speță sunt întrunite criteriile legale de decădere a pârâtei/apelante Cazacu Cristina din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, din considerentele ce succed.

Astfel, criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Astfel, instanța de judecată va soluționa cauzele civile privind decăderea din drepturile părinteşti prin prisma principiului enunțat, având în vedere că soluţionarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale şi în termen rezonabil constituie în sine o garanţie de protecție a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Instanța reține că, potrivit art. 3 din Convenția ONU privind drepturile copilului și art. 62 Codul familiei, în toate deciziile care privesc minorii trebuie să prevaleze interesul superior al copilului, iar în speță menținerea drepturilor părintești ale mamei ar contraveni acestui principiu, dat fiind comportamentul constant de neglijare manifestat față de copil.

Din totalitatea probelor administrate rezultă că pârâta s-a eschivat în mod sistematic de la exercitarea obligațiilor părintești, neparticipând la creșterea, educarea și întreținerea copilului minor și nefiind implicată în mod efectiv în viața acestuia, fapt ce întrunește temeiul prevăzut de art. 67 Codul familiei privind decăderea din drepturile părintești.

Instanța constată că minorul a fost identificat pe teritoriul unui alt stat fără reprezentant legal și ulterior repatriat în Republica Moldova, circumstanță ce confirmă existența unei neglijențe grave din partea mamei și incapacitatea acesteia de a asigura protecția și supravegherea copilului.

În context, Colegiul Civil consideră oportun să atragă atenția asupra constatării instanței de fond potrivit căreia, „Cazacu Cristina nu a manifestat nici o îngrijorare inerentă unui părinte, cărui îi pasă de copilul său minor, aflat o perioadă îndelungată într-un alt stat, cu privire la situaţia de risc în care se află minora fără un reprezentant legal, la

întreţinerea, educaţia, sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea acestuia şi nu a ţinut cont de drepturile şi obligaţiile prevăzute de art. 58-62 a Codului familiei".

Or, Cazacu Cristina continue să-și manifeste un comportament indiferent față de copilul său, *****, de altfel potrivit avizului Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Este, Structura Teritorială de Asistență Socială Florești nr. 2719 din 26.11.2025, se atestă că, „*În perioada aflării minorei în centrul de plasament pentru copii cu vârsta fragedă din *****, pârâta a efectuat doar câteva apeluri telefonice, nu a efectuat nicio vizită cu prezența fizică, nu a manifestat interes pentru readucerea copilului în familie, nu a colaborat cu asistenții sociali sau cu administrația instituției.*

Aceste fapte constituie probe directe și incontestabile ale neglijării severe. Copilul a fost ulterior repatriat în Republica Moldova prin intermediul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și predat în grija Autorității Tutelare Teritoriale din cadrul STAS Florești.

Pârâta nu a demonstrat nicio schimbare în comportament, continuând același model de dezinteres total. Se constată că s-a aflat în Republica Moldova aproximativ 7 luni, în această perioadă a dat naștere unui alt copil de gen masculin, a vizitat minora aflată sub protecția ATT o singură dată, întâlnirea a fost formală, fără implicare emoțională, copilul nu are legături afective cu mama și nu o recunoaște drept figură maternă.

În cadrul STAS Florești, mama nu a solicitat alte întrevederi, nu a manifestat interes pentru recuperarea relației cu copilul, nu a cooperat în procesul de evaluare a capacității maternale.

Analizând comportamentul și istoricul mamei, rezultă următoarele: lipsa totală a responsabilității, neglijare gravă repetată față de mai mulți copii, dezinteres constant și îndelungat față de minora vizată, lipsa oricărei relații afective sau atașament, instabilitate socială și familială, lipsa condițiilor pentru creșterea copilului, incapacitatea de a asigura un mediu sigur și stabil.

Nu există niciun indiciu de schimbare reală care ar putea permite reintegrarea copilului în familia biologică.

*În interesul superior al minorei *****, născută la data de *****, identificată *****, Autoritatea Tutelara Teritoriala concluzionează că: reintegrarea copilului în familia mamei este imposibilă, nejustificată și ar pune în pericol dezvoltarea fizică, emoțională și psiho-socială a acesteia" (f.d. 103-104).*

În sensul Legii nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, interesul superior al copilului reprezintă asigurarea unor condiţii adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copilului, ţinând cont de particularităţile individuale ale personalităţii lui şi de situaţia concretă în care acesta se află.

Prin neglijarea copilului în sensul Legii nr.140 din 14.06.2013 privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi, se înţelege omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităţilor privind creşterea şi educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică.

Acțiunile apelantei Cazacu Cristina atestă indubitabil despre lipsa unei afecţiuni şi responsabilități minime necesară faţă de copilul minor ***** care a atins gradul de gravitate pentru a constituirea temeiului de decădere a acesteia din drepturile părinteşti.

Comportamentul apelantei, manifestat prin lipsa contactelor regulate cu copilul, absența implicării în procesul de creștere și dezvoltare a acestuia și refuzul de a coopera cu autoritățile tutelare, demonstrează lipsa unei preocupări reale pentru soarta minorului, or pârâta nu a demonstrat existența unor schimbări reale în conduita sa care ar putea justifica reintegrarea copilului în familia biologică, menținând același comportament caracterizat prin instabilitate socială și dezinteres față de responsabilitățile parentale.

În context, contestarea de către apelantă a hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025 prin care ultima a fost decăzută din drepturile părintești nu implică nemijlocit existența unei afecțiuni și tendința de a menține drepturile părintești referitor la minora *****, or specificul acțiunii deduse judecății presupune o implicare activă în examinarea litigiului în cauză din partea apelantei reieșind din gravitatea sancțiunii aplicate în privința ultimei.

La caz, Colegiul Civil atestă că Cazacu Cristina nu s-a prezentat în cadrul examinării cauzei civil în ordine de apel pentru a-și manifesta fizic poziția sa de menținerea drepturilor părintești asupra copilului *****, acțiunile acesteia fiind reduse la angajarea unui avocat în vederea reprezentării intereselor sale, care la rândul său a solicitat examinarea cererii de apel în lipsă.

Conform art. 16 şi art. 17 din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului. Copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în orice altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Conform art. 7, 9, 10 ale Convenţiei internaționale cu privire la drepturile copilului, copilul are dreptul de a-şi cunoaşte părinţii şi de a fi crescut de aceştea. Statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia când această separare este necesară în interesul copilului, vor respecta dreptul copilului, separat de cei doi părinţi ai săi sau de unul din ei de a întreţine relaţii personale şi contacte directe cu cei doi părinţi ai săi, afară de cazul că acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

Astfel, atât în cadrul instanței de fond cât şi din înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată și în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, se atestă cu certitudine că inacţiunile sistematice ale apelantei Cazacu Cristina pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului minor *****, dezvoltarea morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materială, or prezentul caz, fiind unul particular în care, interesul superior al copilului cere decăderea părintelui din drepturile părinteşti, aceasta fiind o sancţiune proporţională acţiunilor/inacţiunilor apelantei/pârâte.

Jurisprudenţa CtEDO în cauzele ce vizează copiii minori, acordă o atenţie sporită climatului în care urmează a fi crescut şi educat minorul, astfel interesul superior al

copilului minor ***** este edictat indubitabil de decăderea din drepturile părinteşti apelantei Cazacu Cristina în privința copilului său minor.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel constată că Cazacu Cristina este o persoană iresponsabilă în raport cu viața și sănătatea copilului său *****, fapt care generează un pericol sporit pentru viața și dezvoltarea normală a minorului.

Conform prevederilor art.5 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, la care Republica Moldova este parte, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, întrun mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care le recunoaşte prezenta Convenţie.

În sensul art.18 alin.1 al aceleiaşi Convenţii, răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor, care trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

În conformitate cu prevederile art.18 al Legii privind drepturile copilului nr.338- XIII din 12.12.1994, părinţii poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Astfel, în condiţiile în care drepturile copilului ***** sunt încălcate, copilul având restricţii în exercitarea drepturilor sale la un trai decent și în siguranță, din motiv că mama sa nu-şi exercită obligațiile sale părinteşti, Colegiul civil consideră întemeiată hotărârea instanței de fond, care urmează a fi menținută fără modificări.

Cu privire la argumentele apelantei, Colegiul menționează că prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate, pronunțând o hotărâre legală şi întemeiată, or atât anchetei sociale din 19.03.2025 cât și extraselor de conturi bancare din 20.03.2025, ultima le-a dat apreciere, considerându-le irelevante litigiului ce se examinează în vederea respingerii acțiunii depuse de Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord – Est.

Mai mult, litigiul din speță se rezumă la oportunitatea decăderea din drepturile părinteşti a apelantei Cazacu Cristina și nu la aprecierea legalității procedurii de plasament, iar temeiului de decădere, instanța de ordin inferior i-a dat apreciere cuvenit.

Neaplicarea preîntâmpinărilor, sau neatragerea la răspundere contravențională a apelantei Cazacu Cristina nu reprezintă temei de respingerea cererii privind decăderea din drepturile părintești, or fiecare caz aparte se soluționează în conformitate cu actele relevante prezentate, la caz fiind cert atitudinea indiferentă a apelantei referitor la minora ***** cât și abandonul acesteia pe un teritoriu al unui alt stat, fapt ce reiese nemijlocit din materialele cauzei examinate.

Mai mult, infectarea minorei cu *****nu a servit ca bază la aprecierea temeiniciei cererii privind decăderea din drepturile părintești, or instanța de fond nu a dat apreciere acestei circumstanței, prin urmare aceasta s-a călăuzit de alte materiale relevante, forța probantă a cărora a fost stabilită just în perioada cercetării lor.

Deși decăderea din drepturile părintești reprezintă cea mai severă sancțiune prevăzută de legislația familiei, instanța consideră că în circumstanțele speței această măsură este proporțională și necesară pentru protejarea intereselor copilului minor.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală şi întemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel depusă de Cazacu Cristina prin intermediul avocatului Lungu Alexandru, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 17.06.2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Structura Teritorială Asistență Socială Florești, din cadrul Agenției Teritoriale Asistență Socială Nord - Est către Cazacu Cristina, intervenient accesoriu Autoritatea Tutelară Locală Primăria Văscăuți, privind decăderea din drepturile părintești.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Sajin Mariana